

PERFEKTE VOKALER

10 uttalefeil du ikke visste du gjorde -
og hvordan du kan fikse dem!

E-BOK

PERFEKTE VOKALER

10 uttalefeil du ikke visste du gjorde -
og hvordan du kan fikse dem!

HEI PÅ DEG!

Her finner du 10 vanlige uttalefeil
innvandrere gjør når de uttaler norske
vokaler.

Hilsen

Ingjerd Houde
norsklærer

Er dette deg?

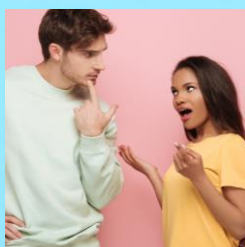
Du kan norsk, men vet at du har en **sterk aksent**.

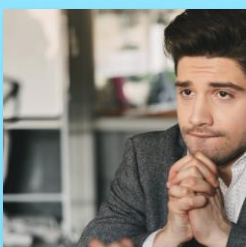
Du føler at du ikke klarer å vise **hvor smart du er** på grunn av uttalen din.

Du er redd for å **dumme deg ut** når du snakker norsk.

Noen ganger blir du **misforstått** når du snakker norsk.

Uttalen din er en av de tingene som **hindrer deg** i å få den jobben du vil ha.

Du har lyst til å **forbedre uttalen din**, men vet ikke hvordan!

DET EGENTLIGE PROBLEMET:

Du vet ikke hva du gjør feil!

Ingen korrigerer deg.

Du mangler en strategi for hvordan du skal få bedre uttale.

Du vet at vi har
9 vokaler på norsk.

A E I
O U Y
Æ Ø Å

Eller egentlig **18**, fordi hver
vokal har en **lang versjon**
og en **kort versjon**.

A E I A E I
O U Y O U Y
Æ Ø Å Æ Ø Å

Men la oss si at det er **9 vokaler** nå, for enkelhets skyld.

A E I
O U Y
Æ Ø Å

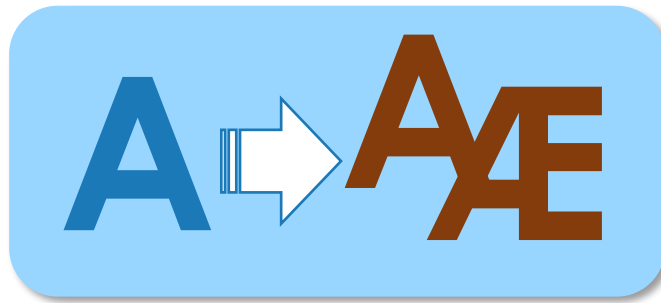

Noen er **mer**
problematiske
enn andre.

DE 10 VANLIGSTE FEILENE:

1. Uttale **A** som en miks av **A** og **Æ**
2. Uttale **Æ** som en miks av **A** og **Æ**
3. Uttale **Y** som **I**
4. Uttale **Y** som **U**
5. Uttale **U** som **O**, eller som en miks av **U** og **O**
6. Uttale **O** som en miks av **U** og **O**
7. Uttale **O** som **Å**
8. Uttale **Ø** som **Å**
9. Uttale **ØY** som **OI**
10. Uttale **AU** med **A** i stedet for **Ø**

1. Uttale **A** som en miks av **A** og **Æ**

Eksempler:

De er **bare** barn. ➡ De er **bæ**re **bæ**rn.

Jeg har et **svart** belte. ➡ Jeg har et **svæ**rt belte.

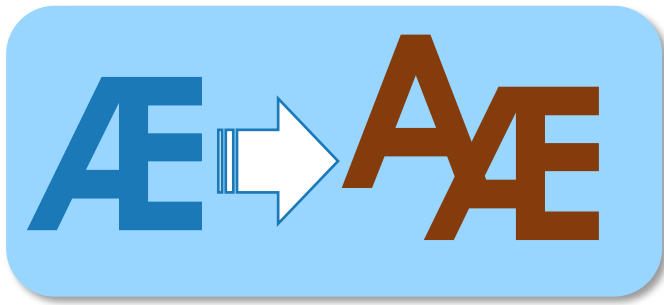
Problem:

- tunga: for langt oppe og framme i munnen
- mange uttaler A som på morsmål

Løsning:

- **Tunga:** Så langt nede at den rører ved 'gulvet' i munnen.
- **Se deg i speilet:**
 - munnen skal være avlang
 - tunga skal ikke synes

2. Uttale **Æ** som en miks av **A** og **Æ**

Eksempel:

Det **er** fint **vær** her. → Det **ar** fint **var** har.
(œ) (œ)

Løsning:

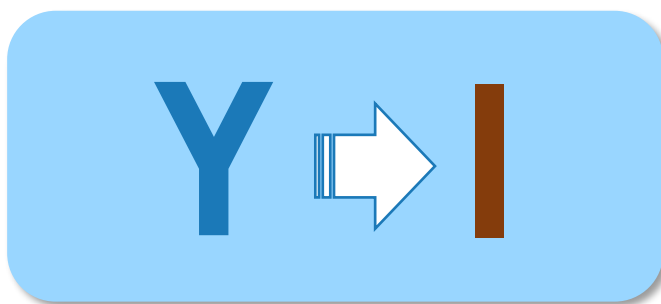
- **Tunga:** flytt tunga lenger opp og fram i munnen.
- **Se deg i speilet:**
 - munnen skal være bred
 - du kan se tunga

Øveord:

SVART - SVÆRT

VAR - VÆR

HAR - HER
(œ)

3. Uttale **Y** som **I**

Eksempel:

Han **sy**klet til **by**en. ➡ Han **si**klet til **bi**en.

Problem:

- Du har feil form på leppene!

Løsning:

- Start med I, og form leppene som en **trompet**.
- Start med en U og **brett** overleppa opp. La de øvre fortennene synes.

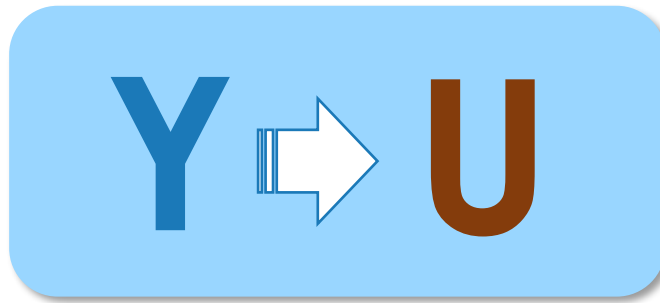
Øveord:

SIKH - SYK

SIKLE - SYKLE

BIEN - BYEN

4. Uttale **Y** som **U**

Eksempler:

Vi har **mye** å gjøre på **hytta**. ➡ Vi har **mu**e å gjøre på **hutta**.

Er det **lys** her? ➡ Er det **lus** her?

Problem:

- Du har ikke riktig form på **overleppa**.

Løsning:

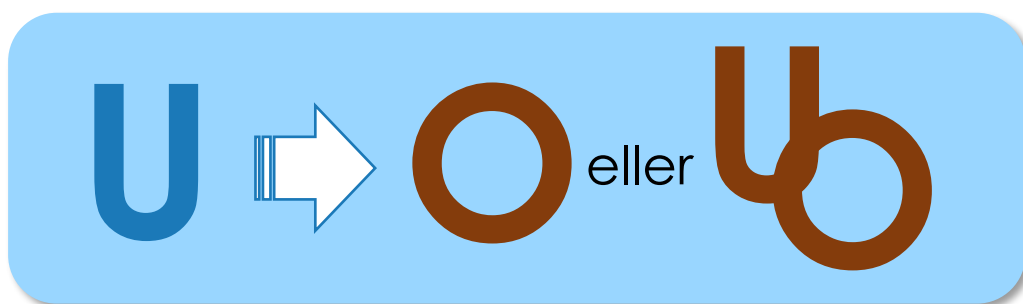
- Form leppene som en **trompet**.
- **Brett** overleppa opp. La de øvre fortennene synes.
- Tunga skal ha samme plass som når du uttaler l.

Øveord:

U-Y-LUS-LYS

U-Y-HULLENE-HYLLENE

5. Uttale **U** som **O**, eller som en miks av **U** og **O**

Eksempler:

Hvor er du**u**? ➡ Hvor er do**o**?

H**u**n liker mus**u**sikk. ➡ H**o**n liker mos**o**sikk.

Problem:

- Du har tunga **for langt bak** i munnen.

Løsning:

- Flytt tunga helt **fram** i munnen (som når du uttaler en I eller Y)

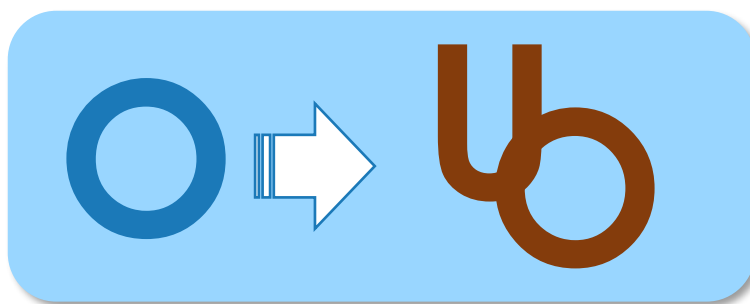
- Tunga kan røre ved **tannkammen**

Øveord: U-HUN

U-DU

U-LURT

6. Uttale **o** som en miks av **u** og **o**

Eksempel:

Han er min br**o**? ➔ Han er min br**ur**.

Problem:

- Du har tunga **for langt fram** i munnen.

Løsning:

Flytt **tunga** langt **bak** i munnen
(omtrent som når du uttaler Å)

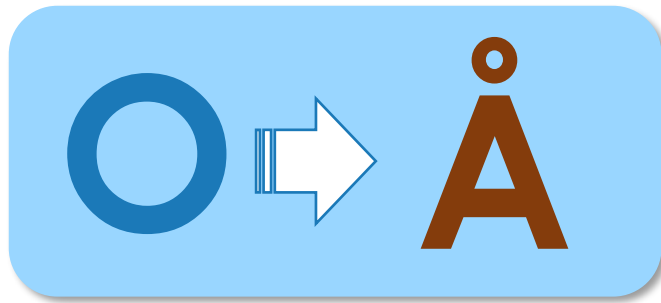
Øveord:

RUSE-ROSE

U-O

MUR-MOR

7. Uttale **O** som **Å**

Eksempler:

hotell ➡ **hå**tell

rose ➡ **rå**se

stasjon ➡ **stasjån**

no**en** ➡ **nå**en

Problem:

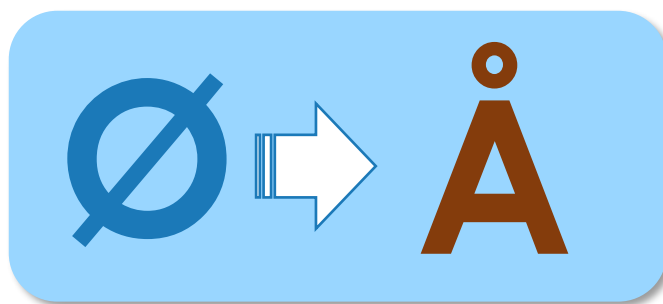
- Bokstaven **O** forvirrer deg.
- Uttales som **O** eller **Å**?

Løsning:

- **O + én konsonant** uttales vanligvis som lang **O**:
bok, stor, pose.
- **O + to konsonanter** uttales vanligvis som kort **Å**:
boks, stork, post.

(det finnes mange unntak)

8. Uttale Ø som Å

Eksempler:

Sønnen min har ikke fått lønn før. → Sannen min har ikke fått lann får.

Problem:

- Du har tunga **for langt bak** i munnen.

Løsning:

- Start med **E**, og endre **leppeformen** slik at du har Ø.
- Tungas: like langt framme som når du sier E!

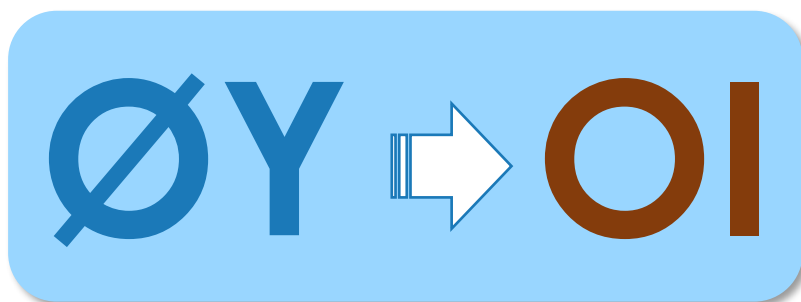
Øveord:

E-Ø-GJØRE

E-Ø-LØSE

E-Ø-PRØVE

9. Uttale diftongen ØY som OI

Eksempel:

Øyvind har vondt i øyet. ➡ Oivind har vondt i oiet.

Problem:

- Du har tunga **for langt bak** i munnen.

Løsning:

- Lær deg vokalen Ø først.
- Når du har kontroll på Ø, er heller ikke ØY noe problem.

Øveord:

HØYT

Ø-ØY-ØYE

GØY

10. Uttale diftongen **AU** med **A** i stedet for **Ø**

AU → **AU**

Eksempler:

Pause

Australia

Automatisk

Problem:

- Du blir forvirret av bokstaven **A**.

Løsning:

- Tenk at **A-en** i diftongen AU er en **Ø**.

Øveord:

PAUSE (pøuse)

AUTOMATISK (øutomatisk)

AUSTRALIA (ØUSTRALIA)

MIN METODE

- gjøre ting
i riktig
rekkefølge!

1. VITE – Du må ha kunnskap.

F.eks.: **A** på norsk er ikke helt lik **A** i ditt morsmål, selv om det er samme bokstav.

2. HØRE – Du må trene opp ørene dine.

F.eks.: Høre forskjellen på **A** og **Æ**.

3. UTTALE – Du må gjøre det riktig fysisk.

F.eks.: Når du kan høre forskjellen på **A** og **Æ**, kan du også klare å uttale den fysisk. Øv med videopptak og speil, få noen til å korrigere deg.

4. AUTOMATISERE – Riktig i alle situasjoner

F.eks.: Når du klarer å høre forskjellen på **A** og **Æ**, og du klarer å uttale **A** riktig, er det på tide å automatisere riktig uttale. Øv i korte økter hver dag for å automatisere og trene opp muskelminnet.

VIL DU PERFEKSJONERE UTTALEN DIN?

NYTT KURS!

VIDEOLEKSJONER MED
TEORI OG PRAKSIS

OPPGAVER

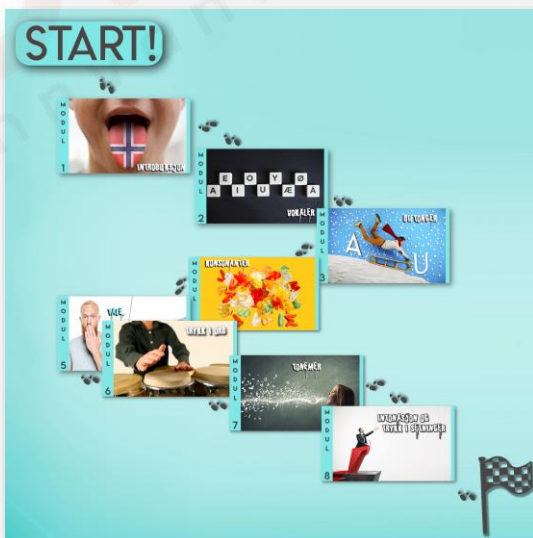

HJELP OG PERSONLIG
VEILEDNING

8 MODULER MED
ALT DU TRENGER
Å VITE OM
NORSK UTTALE!

30 DAGERS
GARANTI!

LES MER / MELD DEG PÅ NESTE KURSSTART:

uttalekurs.no

Takk for nå! Hvis det er noe du lurer på, kan du sende e-post til:

team@norskgrammatikk.no

Ingerd Haude
norsk lærer

